

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Academie voor Muziek en Woord "Clemens Non Papa" te DIKSMUIDE

Hoofdstructuur	deeltijds kunstonderwijs
Instellingsnummer	50427
Instelling	Stedelijke Academie voor Muziek en Woord "Clemens Non Papa"
Directeur	Bart VERMEIRSCH
Adres	Koning Albertstraat 24 - 8600 DIKSMUIDE
Telefoon	051-51.91.65
Fax	051-51.91.65
E-mail	samw@stad.diksmuide.be
Website	www.samwdiksmuide.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Diksmuide
Adres	Grote Markt 6 - 8600 DIKSMUIDE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014, 08-01-2014, 09-01-2014 en 10-01-2014.
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	03-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Luc PONET
Teamleden	Rieka HÉRIE
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming	8
3.1.1.2 Muziek: instrument bariton, instrument cornet, instrument hoorn, instrument trombone, instrument trompet, instrument tuba	9
3.1.1.3 Muziek: instrument gitaar.....	12
3.1.1.4 Muziek: instrument piano	13
3.1.1.5 Muziek: instrument viool	16
3.1.1.6 Woordkunst: algemene verbale vorming	18
3.1.1.7 Woordkunst: voordracht.....	19
3.1.1.8 Woordkunst: toneel	21
3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?.....	22
4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	23
4.2 Evaluatiepraktijk.....	23
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	27
6.1 Wat doet de academie goed?	27
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
 - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Diksmuide is een onderwijsstad, met een aanbod van kleuter- en lager onderwijs tot hoger onderwijs, met inbegrip van kunstonderwijs. De beide belangrijke onderwijsnetten zijn daarin vertegenwoordigd. 'De muziekschool', zoals de academie voor Muziek en Woord nog steevast genoemd wordt, is een relatief kleine academie met een beperkt studie-aanbod, maar met een belangrijke impact in het socio-culturele weefsel van Diksmuide en omgeving. Leerlingen vanaf 6 jaar kunnen er terecht in het 'Muzisch Bad'. Ze maken er op een speelse manier kennis met de wondere wereld van de muziek, woord, beeld en dans. Vanaf het tweede leerjaar, of vanaf de leeftijd van 8 jaar, kunnen de leerlingen terecht in het reguliere studieaanbod van de academie, voorlopig nog in twee studierichtingen: Muziek en Woord. De academie trekt leerlingen aan uit alle gelaagdheden van de bevolking. Ze besteedt aandacht aan alle vormen van talent én aan anders getalenteerden. Persoonlijke ontwikkeling door passend kunstonderwijs wordt er zeer ernstig genomen, met goed gevolg overigens.

In de studierichting Muziek werden tijdens de recente doorlichting de volgende vakken of clusters van vakken in de focus geplaatst: algemene muzikale vorming, piano, gitaar, koperblazers en gitaar. Al deze vakken voldoen voor verdere erkenning. Het leerlingenbereik is er zeer goed ten opzichte van het Vlaams gemiddelde en de leerdoelstellingen worden bereikt, in meerdere gevallen zelfs inclusief toegevoegde leerdoelen. Opvallende kenmerken zijn de implementatie van de artistiek pedagogische visie en een sterke vak- en discipline overschrijdende artistiek-pedagogische werking. Musiceerplezier, in zingen en spelen, zijn er van primordiaal belang, terwijl een vrijwel algemene aandacht voor zowel de technische aspecten (houding, fysieke betrokkenheid, ademhaling, intonatie, frasering, techniek, ...) als de inzichtelijke (kennis en beheersing van de achterliggende theorie) en de artistieke aspecten (expressie en muzikaliteit) bijdragen tot een mooi artistiek niveau. De ervaringen tijdens het bijwonen van bijvoorbeeld de lessen algemene muzikale vorming waren van die aard dat zelfs daar permanent aandacht was voor musiceerplezier door ervaringsgericht leren.

In de studierichting Woord stonden drie vakken in de focus: algemene verbale vorming, voordracht en toneel. Voor alle vakken worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. In de cursus algemene verbale vorming is er naast spel- en spreekplezier, blijvende aandacht voor alle spreektechnische vaardigheden. Voor het vak algemene verbale vorming werd een werkboek per jaar samengesteld, met naast uitspraak oefeningen bijzondere attentie voor spel- en spreekmomenten en goede kinderliteratuur en -poëzie. De opbouwende leerlijnen doorheen het curriculum en de aandacht voor herhaling en remediëring om o.a. de zij-instromers te laten bijbenen, zijn voorbeelden van goede praktijk. In de voordrachtklassen komen alle facetten van het vak aan bod, zowel de artistieke als de technische. Elke haalbare mogelijkheid om op te treden wordt aangegrepen. Voor het vak toneel worden de leerplandoelen gerealiseerd. Bijzondere aandacht wordt er geschonken aan het non-verbale spel. Binnen het curriculum is een duidelijke opbouw merkbaar. Oog blijven hebben voor goede theaterliteratuur is een aspect dat belangrijk is voor de ontwikkeling en de smaakvorming bij leerlingen. De studierichting Woord kan in de hoofdvestigingsplaats beschikken over prachtige lokalen met de nodige uitrusting die artistiek onderwijs mogelijk maken. De vestigingsplaats in Jonkershove zorgt echter voor een aantal problemen op akoestisch vlak die dringend aangepakt moeten worden.

Twee procesindicatoren staan in de focus van deze doorlichting: professionalisering (deskundigheidsbevordering) en evaluatiepraktijk. Evaluatiepraktijk maakt een fundamenteel bestanddeel uit van het leerproces. De directie en de denktank 'O Panta Rhei' werken aan een nieuwe visie over evaluatie en aan de noodzakelijke praktijk om deze te realiseren (evaluatiefiches en rapporteringsmogelijkheden). In het verlengde daarvan wordt reeds verder nagedacht over een koppeling tussen een (nog te introduceren) integraal leerlingvolgsysteem, de evaluatiepraktijk en de leerplandoelen. De eerste aanzetten daartoe, zoals bijvoorbeeld de coachingproeven, zijn alvast zeer geslaagd. De permanente aandacht voor verdere nascholing en professionalisering van het personeel is reeds in belangrijke mate geïmplementeerd in het academiebeleid. De inrichtende macht verleent daartoe bovendien extra ondersteuning. Erkenning en multiplicatie van zowel interne als externe expertise zijn meer en meer aan de orde. Het moge duidelijk zijn dat ook dit aspect van het leraarschap in belangrijke mate bijdraagt tot een goed welbevinden.

De academie voert inmiddels een krachtig, overtuigend algemeen beleid om de onderwijsdoelstellingen te realiseren en om de kwaliteit van de processen die daartoe moeten leiden te onderzoeken en te bewaken. Een duidelijke, consistente, realistische visie en een consequente aanpak, inclusief het luisterend oor zijn, dragen daar in belangrijke mate toe bij. Door een goed beleidsvoerend vermogen vanwege de directie, een overtuigend administratief beleid door secretaris en medewerkers, en een correcte organisatie straalt de academie een bepaalde rust uit, die zowel degelijkheid als vertrouwen weerspiegelt. De leerling en zijn/haar persoonlijk traject staan steeds centraal in de opleiding. De kwaliteitszorg is daar geheel op gefocust, ook al staan enkele aspecten hiervan, zoals het leerlingvolgsysteem en de visie over de nuttigheid van persoonlijke jaarplannen, nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. De inrichtende macht werkt zeer ondersteunend voor de verdere ontplooiing en de groei van de academie. Men streeft gezamenlijk naar een sterke, kwaliteitsvolle profilering, een regionale positionering en een rol als voortrekker voor het regionale kunstonderwijs. De reeds gerealiseerde renovering van het academiegebouw past binnen een masterplan voor de hele site (bibliotheek, cultuurcentrum, academie, jeugd, ...). Dit resulteerde in een uitstekende accommodatie, met aangepast meubilair (ergonomisch geschikt, ook voor kinderen en jongeren) en een vernieuwd instrumentarium, vooral piano's. Binnenkort starten de besprekingen voor fase drie van dat masterplan: de realisatie van een bijkomende vleugel met klaslokalen voor de academie en een auditorium. Tegen 2016 wil men landen met een duidelijke visie en een project voor de verdere realisatie hiervan. Het vooropgestelde, geactualiseerde masterplan is gekoppeld aan de uitbreiding van het studieaanbod en de natuurlijke groei van de academie. Er wordt gedacht aan uitbreiding met zowel een studierichting Dans (samenwerking met een privé-initiatief) als een studierichting Beeld (op termijn de overname van het huidige filiaal BK Diksmuide, nu ressorterend onder de academie van Poperinge) om een toekomst te ontwikkelen als kunstacademie, met het volledige studieaanbod op één campus.

De onderwijsinspectie onderzocht de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een vragenlijst. Hierbij wordt veel belang gehecht aan het systematische opsporen en daadkrachtig beheersen van tekorten. Hiervoor steunt de inspectie op de resultaten van controles en analyses waarover de onderwijsinstelling beschikt omdat ze in dit verband aan federale en aanverwante Vlaamse regelgeving moet voldoen. In het filiaal Houthulst, met als leslokatie Jonkershove, werden echter tekorten vastgesteld in verband met de akoestiek en hinderende geluiden uit de aanpalende lokalen. Zo worden de lessen van de studierichting Woord, maar ook de lessen in het slagwerklokaal regelmatig gestoord doordat de aanpalende za(a)l(en) tegelijkertijd eveneens in gebruik zijn voor socio-culturele activiteiten of feestjes. Dit zet het bereiken van de decretaal bepaalde leerdoelstellingen soms erg onder druk. De academie kreeg hoedanook een gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ter bevestiging van de onderwijskundige resultaten en de effecten die de academie de voorbije jaren genereerde voor de aandachtspunten in de focus, en dit binnen het kader van de drie onderzoeksvragen, krijgt de academie van Diksmuide een gunstige beoordeling voor de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot de beide studierichtingen, te weten Muziek en Woord, en voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus

Muziek

algemene muzikale vorming, instrument bariton, instrument cornet, instrument gitaar, instrument hoorn, instrument piano, instrument trombone, instrument trompet, instrument tuba, instrument viool

Woordkunst

algemene verbale vorming, toneel, voordracht

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming

Voldoet

Er is voldoende musiceer- en zingplezier in het vak algemene muzikale vorming. De enthousiaste leerlingen worden met kennis van zaken en op een aangename, kindvriendelijke manier doorheen de meer theoretische begrippen- en ervaringswereld van de muziek geloodst. De aanpak en de concrete jaarplannen maken de opleiding zeer complementair met zowel de instrumentkeuzes als de breed muzische vorming van de leerlingen. Deze opleiding voldoet aan de leerdoelen.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Er is een zeer brede instroom in het eerste jaar van de lagere graad. Bestudering van de cijfers en toetsing van die bevindingen met de realiteit in de verschillende klassen bevestigen de goede doorstroom doorheen de lagere graad. Pas na L4 is er regelmatig sprake van 'stoppen' omwille van de vrees voor een te drukke schooltijd in de humaniora. Van het aantal beginners in het eerste jaar van de lagere graad algemene muzikaleer (aml L1) stroomt na 4 jaar exact 50% door naar de middelbare graad.

Bij de volwassenen, waaronder enkele jongeren op de grens van volwassenheid, is de doorstroom moeilijker maar zelfs dan nog relatief goed. Dit resulteert in een grote tevredenheid bij de leerlingen: ze genieten van het leer- en zangplezier met effectieve leerresultaten als logisch gevolg. De leerlingen zingen graag dankzij een positieve aandacht voor de implementatie van de samenzang, en ze doen dit ook goed.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De leerplandoelstellingen worden bereikt. Er is een sterke relatie tussen het studieaanbod (leerplan) en het zuiver musiceren. Dit genereert een positieve ervaring voor de leerlingen. Bijgevolg is er een aangenaam klasklimaat, met aandacht voor muzikaliteit, spel-, leer- en zingplezier.

De gehanteerde methode en het gebruikte repertoire zijn bewuste keuzes, die passen in de artistiek-pedagogische visie van de academie en die het artistieke streven (notenleer is meer dan theorie!) ondersteunen en bevestigen. In de klassen L1 en L2 is er positieve aandacht voor het ontwikkelen van ritme- en ruimtegevoel door het fysiek ervaren van timing (stappen, ritmecirkel, zingen van canons, ...).

Er is voldoende aandacht voor het vocale aspect in de AMV, met aandacht voor houding (rechtstaan!), ademhaling etc.. Voor de samenzang wordt aandacht besteed aan nieuw, fris, actueel repertoire, in afwisseling met traditionele (Vlaamse) volksliederen, bewerkingen etc.. Dit repertoire wordt gezamenlijk overlegd, hetgeen bijdraagt tot een evenwichtige proportionering, met voldoende variatie en afwisseling doorheen de vier leerjaren, en tot een stimulerende collegialiteit tussen de leraars.

De verzorgde pianobegeleiding, steeds in gecontroleerde tempi, nodigt uit tot een goede vocale cultuur en draagt bij tot gunstige muzikaal-esthetische ervaringen. Meerdere stijlen (van klassiek tot lichte muziek) komen naast mekaar aan bod. Dit werkt bevorderlijk voor het enthousiasme en de brede vorming. Er is - en dit vooral bij de volwassenen - aandacht voor de opbouw van herkenbare

referentiekaders inzake muziektheoretische aspecten, geïllustreerd aan de hand van herkenbare, aansprekende luistervoorbeelden, duidelijk verwijzend naar typische fenomenen uit andere stijlen uit de muziek- en kunstgeschiedenis, evenals gekoppeld aan elementen uit het dagelijks leven. Er is bijzonder veel aandacht voor het (leren) ervaren van 'schoonheid', in het zingen van een lange noot, in het maken van dynamische schakeringen, in het stemgebruik, Met andere woorden: deze opleiding is geen niche-aangelegenheid, ongrijpbaar hoog boven de hoofden van de leerlingen, maar efficiënt en effectief voor een brede doelgroep van aspirant-musici, instrumentalisten en zangers.

Onderwijsorganisatie
Groeperingsvorm
Onderwijstijd

De onderwijstijd wordt gerespecteerd, de lesindeling verloopt zeer evenwichtig en natuurlijk, met aandacht voor de noodzakelijk te verwerven kennis en vaardigheden. Theorie, toepassing, dictee, samenzang, randinformatie, actualiteit, enzovoort zijn evenwichtig op mekaar afgestemd binnen de beschikbare lestijd.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De amv-klassen zijn mooi ingericht en voldoende uitgerust, met nieuw, ergonomisch meubilair, helaas zonder (vaste) geluidsinstallatie. De digitale piano wordt functioneel gebruikt, o.a. voor het instant en haast ongemerkt opnemen en opnieuw afspelen van de pianobegeleidingen, waardoor de leerkracht de handen vrij heeft om de leerlingen te leiden en te dirigeren.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

De evaluaties gebeuren zoals decretaal bepaald. Er is hierover goed vakoverleg vanuit een sterke gezamenlijke doelgerichtheid. Er wordt gewerkt met een systeem van appreciaties (voldoende, goed, uitstekend, ...). Enkel de leerkrachten houden een puntenkwotering bij, ter objectivering en ter ondersteuning van deze appreciatie.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Een taakleerkracht voor het ad hoc begeleiden van leerlingen bij specifieke problemen (brommen, dislexie, maatslag, ...) is structureel niet voorzien. Daartegenover staat echter een uitstekende, informele leerlingzorg, met aandacht voor de eigenheid en de uniciteit van elke leerling. Een leerlingvolgsysteem op schoolniveau staat aan het begin van ontwikkeling. Het Muzisch Bad (cfr. samenvatting) screent meteen al leerlingen die omwille van uiteenlopende redenen de feitelijke opleiding niet (meer) kunnen volgen. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om ook deze leerlingen een succeservaring te laten genieten.

3.1.1.2 Muziek: instrument bariton, instrument cornet, instrument hoorn, instrument trombone, instrument trompet, instrument tuba

Voldoet

Voor al de koperblaasinstrumenten worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. Zowel voor klein koper, voor hoorn als voor groot koper zijn specifieke kunstenaars-pedagogen, vakspecialisten aangesteld die al de aspecten van een degelijke opleiding via de juiste deskundigheidsbevordering in evenwicht brengen met leerlingenzorg en kindvriendelijkheid. Er is veel musicerplezier en zowel een opmerkelijke stabiliteit als artistieke kwaliteit op elk niveau.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Voor trompet zijn er nu 19 leerlingen of 3,8% van het leerlingenbestand. Tegenover een Vlaams gemiddelde van 2,22% is dat een uitstekende verhouding. De instroom en de doorstroom (het leerlingbehoud) zijn goed. Veertien (14!) leerlingen voor hoorn staat voor 2,8%, van het leerlingenbestand, tegenover een Vlaams gemiddelde van 0,78%. De instroom is uitstekend, terwijl zowel de doorstroom als de uitstroom (mooie eindprojecten) bijzonder goed zijn. Het leerlingenaantal voor trombone loopt langzaam terug. Met 5 ll. is dit toch nog 1% van het ll. Bestand en net boven het Vlaams gemiddelde van 0,75%.

De leerlingen die een opleiding als koperblazer beginnen stromen meestal door tot in de hogere graad. Voor de instrumenten bariton en tuba is er, net zoals voor cornet en bugel, slechts een matige belangstelling, dit in verhouding tot de grote aantallen voor trompet en hoorn. Dit is uiteraard een louter statistische vaststelling dewelke geen afbreuk doet aan de positieve dynamiek bij het geheel van de opleiding koperblaasinstrumenten.

Het merendeel van de leerlingen (tussen 70 en 80%) staat ingeschreven in de optie instrument. De tevredenheid over de gedifferentieerde opleiding - aandacht voor elke vorm van talent of eventuele beperking - is bij de leerlingen zeer groot.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
 Evenwicht
 Referentiekader
 Planning
 Verticale en horizontale
 samenhang
 Klasmanagement
 Actief en constructief leren*

De jaarplannen zijn gebaseerd op de kernachtige, fundamentele aspecten van het minimum leerplan. De leerplandoelen worden evenwichtig nagestreefd en meestal bereikt. Er is aandacht voor al de aspecten van het instrumentaal musiceren: ademhaling, houding, toonvorming, intonatie, verscheidenheid qua repertoire, muzikale voordracht, enzovoort. Er is een goede samenhang tussen de doelgerichte instrumentopleiding, het obligate samenspel/instrumentaal ensemble en de toepassing van de aldus opgedane verworvenheden als spelend lid bij blaasorkesten in Diksmuide en omgeving. Het werken aan dat specifieke hofabra- repertoire is regelmatig een bijkomende doelstelling.

Het gespeelde repertoire bij openbare proeven is relevant voor de respectievelijke graad en voldoet aan de leerplandoelstellingen. Er is aandacht voor Vlaamse/Belgische componisten.

De specificiteit en de kwaliteit van de opleiding worden bevorderd door het aanbieden van masterclasses met uitstekende ervaringsdeskundigen voor de verschillende specifieke disciplines.

Er is een gezamenlijk leerplan voor koperblazers, opgesteld in onderling overleg (vakgroep). Voor hoorn is een apart, achterliggend leerplan uitgewerkt onder de naam jaarplan. Ook dit voldoet aan de decretale leerplandoelstellingen. Het dynamisch omgaan met de jaarplannen en het actualiseren van een leerlingvolgsysteem, m.a.w. het klasmanagement, staan aan het begin van een ontwikkelingstraject.

Onderwijsorganisatie

De groepsgericht-individuele aanpak past bij de aard van het instrument: inspelen, toonvorming, ademhaling, lange noten blazen. Dit wordt regelmatig, maar niet altijd, op een zeer soepele wijze geïmplementeerd in het pedagogisch-didactisch handelen van de leraars. De uiteenlopende niveau's - van LG 2 tot HG 3, jongeren en volwassenen - maken het niet mogelijk om permanent groepsgericht noch niveaugericht te werken.

De groepssamenstelling gebeurt vanuit praktisch-organisatorische overwegingen. Vooral de beschikbaarheid en de 'wensen' van de leerlingen zijn belangrijke parameters. Daardoor ontstaan soms zeer heterogene, niet altijd even rendabele samenstellingen. De lestijden worden gerespecteerd.

Uitrusting
*Leermiddelen en ICT
 Logistiek*

Nieuwe leerlingen, beginnelingen, kunnen een studie-instrument huren van de academie. Voor de jonge leerlingen zijn er bijvoorbeeld ook kleinere trombones beschikbaar. Men is bekend en vertrouwd met de meest recente, nieuwe trends en evoluties in de instrumentenbouw. Deze kennis en ervaring worden gemultiplieerd door bijvoorbeeld sporadisch met kunststofinstrumenten te (laten) experimenteren.

De klassen in de hoofdschool en in het filiaal voldoen qua uitrusting. In de hoofdschool gaat het om een klaslokaal exclusief voor de koperblazers en voor samenspel/instrumentaal ensemble voor kopers. Bij de uitrusting hoort eveneens een spiegel.

Infrastructuur Het ruime lokaal in de hoofdschool voldoet uitstekend voor het onderricht van koperblazers, zij het dat verdere akoestische verbeteringen nog tot de mogelijkheden behoren. Het klinkt er nu toch nog ietwat gehorig, ondanks de reeds uitgevoerde verbeteringen. Er zijn voldoende stoelen, muzieklessenaars en een buffetpiano. Het meubilair is integraal vernieuwd, ergonomisch, het oogt zeer fris, jong en dynamisch.

In het filiaal Houthulst (Jonkershove) is een ruime klas beschikbaar gesteld, weliswaar in dubbel gebruik met het kunstvak slagwerk. Net door dit dubbel gebruik is deze klas dan weer te krap bemeten, zeker ook voor het samenspel/instrumentaal ensemble. Het ontmoetingscentrum, waar zich meerdere lokalen voor het kunstonderwijs bevinden, wordt vaak gebruikt voor allerlei ontspanningsprojecten, voor alle leeftijden. Dit leidt wel eens tot fricties ten gevolge van geluidsoverlast in één van beide richtingen, al naargelang de aard van de respectievelijke activiteiten. De leraars gaan daar naar best vermogen mee om, maar lessen voor koperblazers of slagwerk maken vanuit de aard van de instrumenten nu eenmaal behoorlijk wat geluid.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Valide

Betrouwbaar

De evaluaties gebeuren zoals decretaal bepaald. Voor de examens L4, M3, H3 is een externe jury voorzien, samengesteld uit deskundige koperblazers: meestal 1 specialist voor klein koper en 1 specialist voor groot koper, één van beide kan ook een hoornist(e) zijn, al naargelang er meerder of mindere kandidaten zijn voor één van de disciplines. De leraars geven suggesties omtrent valabele en bekwame juryleden, de directie nodigt ze uit, het secretariaat zorgt voor de precieze afspraken. De juryleden zelf geven uitgebreid feed back aan de leerlingen. De resultaten zijn geloofwaardig en valide. Het puntensysteem werd en wordt optimaal angewend. Vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid op academieniveau werd recent het puntensysteem omgezet in een systeem van waarderingen (cfr. infra, onder Evaluatiepraktijk). Het gepresenteerde repertoire (bijvoorbeeld H3) is zeer representatief (cfr. repertoirelijsten) en voldoet aan de verwachtingen van degelijk kunstonderwijs.

Voor de klasexamens is steeds een van de collega's- koperleraars bevoegd als jurylid. De punten zijn gedifferentieerd en geloofwaardig ten opzichte van de persoonlijke evoluties van de leerlingen, ook al gaat het om een soms beperkte moment-opname. Het voorlopig nog informele (elke leraar op eigen manier) leerlingvolgsysteem draagt ongetwijfeld bij tot een bewuste en geloofwaardige leerlingenbeoordeling.

Rapporteringspraktijk

Na elke publieke proef is er een uitgebreide terugkoppeling met de leerlingen. Ook de jury communiceert met de leerlingen. Dit wordt door alle betrokkenen bijzonder gewaardeerd en werkt zowel stimulerend als kwaliteitsbevorderend.

Leerbegeleiding

Zorgzaam en uitdagend

Leerlingvolgsysteem

De leerlingen worden ondersteund en bijgestaan al naargelang de individuele behoeften. Elke individuele leerling kan naar eigen talent en inzet kansen ontplooien en wordt daartoe positief begeleid door enthousiaste leraars. De ondersteuning en coaching beperken zich niet uitstluitend tot het pedagogisch-artistiek bezig zijn. Ook het desgevallend overgaan naar een ander instrument (instrumentkeuze) en het engagement tegenover de hfabra-omgeving maken daar deel van uit. Leerlingen met beperkingen krijgen een gepersonaliseerde coaching.

De leraars houden een eigen leerlingadministratie (volgsysteem) bij aan de hand van jaarplannen, agenda's en repertoirelijsten. Soms zeer beknopt, zelfs té summier ('het zit allemaal in het hoofd'), soms zeer doordacht en to the point, met zeer relevante informatie. De leerlingenagenda is een belangrijke vorm van communicatie en permanente evaluatie.

Artistiek-pedagogisch is er veel aandacht voor leerlinggerichtheid, met een grote dosis kindvriendelijkheid en een aangepaste communicatie, afgestemd op leeftijd en bevattingsvermogen van de verschillende leerlingentypes.

Deskundigheidsbevordering
Verspreiding van expertise
Nascholingen

Bezoek aan instrumentenbouwers, -fabriek, het geven van masterclasses, actief musiceren in een internationale concertpraktijk en steeds luisterend oor zijn (leren waar het kan) zijn de belangrijkste vormen van nascholing. Regelmatige masterclasses voor leerlingen zijn het gevolg van positieve ervaringen via die persoonlijke navormingen. De opgedane expertise wordt vlot uitgewisseld en verspreid.

Een belangrijke meerwaarde ter bevordering van de deskundigheid is zeker ook de ervaring door uitwisseling van studenten: sporadisch (maar gestructureerd) aan elkaars leerlingen les geven.

3.1.1.3 Muziek: instrument gitaar

Voldoet

De opleiding voor gitaar voldoet aan de vereisten van de leerplandoelstellingen. Elke leerling krijgt de gelegenheid zich op eigen niveau en met de eigen kwaliteiten te ontwikkelen volgens de vooropgestelde leerdoelen.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Ondanks er nog veel leerlingen zijn (96) is er de voorbije jaren toch een sterk dalende trend geweest: van 136 leerlingen in het schooljaar 2008-2009 naar 96 leerlingen in 2013. Met 19,1% staat het huidige aantal evenwel nog net boven het Vlaams gemiddelde van 18,31%.

De gitaaropleiding kende een moeilijke periode, met regelmatige leraarswissels en enkele ongelukkige vervangingen ten gevolge de schaarste aan jonge gediplomeerde leraars. De doorstroom en het behoud van zowel niveau als kwaliteit hadden daar erg onder te lijden. Het vertrouwen in de cursus blijkt nu hersteld. Er is weer rust en stabiliteit, hetgeen zich eveneens aftekent in een verbeterde doorstroom in de lagere graad en een sporadische herinstroom van de optie samenspel naar de optie instrument.

Het gespeelde repertoire bij openbare proeven is in de meeste gevallen relevant voor de respectievelijke graad, is voldoende breed en evenwichtig, voldoet aan de leerplandoelstellingen en is samengesteld met aandacht voor Vlaamse/Belgische componisten.

Momenteel is er weer een grote tevredenheid omtrent de mogelijkheden en het bereikte niveau (leraars) en over de continuïteit en het speelplezier (leerlingen). Regelmatig mooie resultaten bij eindexamens (H3) en een gezonde doorstroom naar het hoger kunstonderwijs bevestigen dat.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

Alle doelstellingen van het leerplan komen aan bod. Deze zijn verwerkt in leerlingenfiches, die op hun beurt gekoppeld zijn aan de klasgroepsamenstelling. Door de erg complexe maar consistente visie over de na te streven leerdoelen en de koppeling aan de klasadministratie worden een goede verticale en horizontale samenhang, een uitgebreide stilistische visie en het evenwichtig, planmatig werken gerealiseerd.

Onderwijsorganisatie <i>Groeperingsvorm</i> <i>Onderwijstijd</i>	De groepssamenstelling is erg divers en hybride (2, 3 tot 4 leerlingen) met soms erg uiteenlopende niveau's. Dit werkt niet altijd bevorderlijk voor de individuele evolutie van kwaliteit en niveau maar is een gevolg van de eerdere onrust en onregelmatigheid in de cursus. Stap voor stap wordt er gestreefd naar nuttige en dus ook effectieve samenstellingen. Het betreft soms slechts een beperking door een gemis aan attitude en onvoorwaardelijk engagement bij de leerlingen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De uitrusting van beide gitaarklassen (hoofdschool en filiaal) voldoet om de leerdoelen van het decretaal minimumleerplan te kunnen bereiken.
Infrastructuur	Het (te) kleine klasje in het filiaal Jonkershove is, om nog van enig lescomfort te kunnen spreken, misschien nog net geschikt en voldoende uitgerust voor de instrumentlessen met een aanwezigheid van max. 2 à 3 leerlingen. Voor het vak samenspel of instrumentaal ensemble is dit echter onmogelijk. In de hoofdschool is een mooi ingerichte, propere en efficiënt ingeklede gitaarklas ter beschikking. De afstelling van de verlichting (het zijn stijlvolle spots) is niet optimaal. Dit werkt belastend voor de ogen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Net zoals bij de andere kunstvakken worden ook hier de evaluatie van de leerlingen en de communicatie daarrond ernstig genomen en beschouwd als een belangrijk onderdeel van het leerproces. De geziene resultaten zijn betrouwbaar en bevestigen zowel de vaststellingen inzake doorstroom naar het hoger kunstonderwijs als inzake de niveauserichtheid en de daaraan verbonden artistieke kwaliteit.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Beide leerkrachten werken met een eigen leerlingvolgsysteem: het ene zeer breed, uitgebreid en opgesplitst, waardoor wellicht minder efficiënt of nuttig wanneer de behoefte tot snelle raadpleging zich stelt, het andere zeer gestructureerd en beknopt, waardoor ook effectiever voor de leerlingen. Het ideaal zal wellicht ergens in het midden liggen. Het ontwikkelen van een nuttig en efficiënt leerlingvolgsysteem op academieniveau is inmiddels aan de gang en staat aan het begin van een ontwikkelingsproces.

3.1.1.4 Muziek: instrument piano

Voldoet

In elke pianoles is er een goede interactie tussen kennen en kunnen, op elk niveau. Het musicieerplezier is steeds aanwezig. De leerplandoelen worden bereikt.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Momenteel is er een hoogconjunctuur qua leerlingenaantal: 112, het grootste aantal in de geschiedenis van de academie. Met 29,56% van het leerlingenaantal tegenover een Vlaams gemiddelde van 22,35% kan men minstens spreken van een interessante trend. De directie is zich bewust van het gevaar van een te sterke populariteit van één instrument, waardoor een zekere polarisering kan ontstaan bij instrumentkeuzes, en heeft meer dan gewone aandacht voor de diversiteit van het studieaanbod. Volwassen leerlingen stromen minder gemakkelijk door doorheen het gehele leertraject. Voor de jongeren is de overgang van lagere naar middelbare graad een breuklijn. De verhouding tussen de leerlingen in de optie instrument versus de optie samenspel is ongeveer fifty-fifty.
---	--

Binnen het geactualiseerde academiebeleid is meer aandacht en stimulans voor deelname aan wedstrijden en masterclasses. Voor piano worden deelname aan Cantabile, de Steinway-wedstrijd en Vlamo aangemoedigd. Dit doet niet alleen de naambekendheid van de academie toenemen maar werkt bevorderlijk voor zowel het streven naar artistieke kwaliteit als het zich positioneren tegenover andere academies.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren*

De academie beschikt over een gezamenlijk jaarplan voor piano. Alle doelstellingen uit het leerplan komen systematisch aan bod. Het jaarplan vermeldt (suggesties van) methodes en repertoirestukken. Daarnaast is er een persoonlijk jaarplan, dat persoonlijke aanvullingen geeft bij zowel de leerdoelstellingen als het repertoire.

Door de pedagogisch-didactische aanpak komen niet alleen de doelstellingen uit het leerplan aan bod maar is er ook een bijzondere samenhang (ervaringsgericht) tussen de vakken piano en AMV. Het analyseren en solfiëren van de pianopartituur door te lezen, te zingen (met maatslag) en door een brede betrokkenheid van de aanwezige leerlingen (groepsgericht) werkt stimulerend, verbredend en ondersteunend.

Die groepsgerichte werking, wanneer het kan, is niet in alle klassen aanwezig. De aanpak van de piano-opleiding is sterk leraar gebonden, met uiteenlopende benaderingswijzen. Zo wordt er enerzijds getuigenis afgelegd van een actief en constructief leren, ervaren, musiceren, met aandacht voor de fundamenteel te verwerven vaardigheden (o.a. handhouding, toucher), anderzijds is er de traditionele aanpak, met minder zin voor innovatie.

Voor kandidaat-leerlingen die niet aan de leeftijdsvereiste voldoen is een initiatie-opleiding in het eerste jaar van de lagere graad voorzien. Deze opleiding is breed én doelgericht tegelijk, is initiërend in de ware zin van het woord en laat opening voor de persoonlijke evolutie voor elk individu. Ook al behoort de initiatie nog niet tot het reguliere studietoer aanbod, het vormt een uitstekende voorbereiding tot bewuste(re) instrumentkeuze en overgang naar het reguliere dko vanaf L2. In de lessen wordt bijzondere aandacht besteed aan een ervaringsgerichte benadering van het instrument, een goede hand- en lichaamshouding, speelplezier en musiceervreugde. De elementaire bouwstenen van het prille pianospel worden degelijk aangebracht, op een kindvriendelijke manier. Ongemerkt (voor de leerlingen in kwestie) wordt er gewerkt aan een brede culturele en kunstzinnige bewustwording. Dit leidt tot geïnteresseerde, leergierige jonge aspirant-musici.

Het gespeelde repertoire bij openbare proeven is niet steeds relevant voor de respectievelijke graad en voldoet daardoor niet bij iedereen aan de leerplandoelstellingen. Zo is een kleine prélude van Bach niet relevant voor een optie instrument in het derde jaar van de middelbare graad.

De klasadministratie van de leerkrachten bestaat uit een eigen agenda met vermelding van het leertraject/jaarplan, bevindingen, opdrachten, opmerkingen enzovoort. Het gepersonaliseerde jaarplan en een overzicht van het (door de leerlingen) gespeelde repertoire en een soort leerlingenfiche behoren eveneens tot de klasadministratie. De leerlingen zelf houden een eigen agenda bij, die uiteraard wekelijks wordt ingevuld.

Onderwijsorganisatie

*Groeperingsvorm
Onderwijstijd*

De onderwijstijd wordt gerespecteerd, met in sommige klassen aandacht voor de groepsgericht-individuele benadering, vooral in de lagere graad (3 leerlingen per uur) waar bijvoorbeeld interactief gemusiceerd wordt in een combinatie van pianospel en zingen. Dit draagt bij tot een grote betrokkenheid en een versterkt vocaal-muzikaal aanvoelen.

De samenstelling van leerlingen is doorheen de gehele piano-opleiding niet consequent. Dit leidt tot vreemde vaststellingen: hier enkele uren lagere graad met slechts 2 leerlingen per uur, daar enkele uren middelbare graad met 3 tot 4 leerlingen op één lestijd. Dit vraagt om bijsturing ten gunste van het realiseren van de leerplandoelstellingen enerzijds, maar ook ten gunste van een correct en collegiaal afsprakenplan anderzijds. De leerdoelstellingen komen er wel nog evenwichtig aan bod, doorheen de gehele les, maar net door de aard van de groepssamenstelling zijn effectiviteit en rendement niet steeds mogelijk. De inspectie is er zich van bewust dat het hier om een tijdelijke situatie gaat ten gevolge van een herschikking van het lestijdenpakket na het eerste trimester. Dit omwille van de pensionering van een leraar.

Uitrusting
*Leermiddelen en ICT
Logistiek*

Uitstekende buffetpiano's en een goede vleugelpiano zijn als lesinstrument beschikbaar in de hoofdschool. In het auditorium staat een minder goede vleugelpiano. In het filiaal Houthulst is een behoorlijke Yamaha-studiepiano (buffet) beschikbaar als lesinstrument. Op termijn (cfr. de groei van dit filiaal) is een goede vleugelpiano voor zowel de pianolessen als de audities geen overbodige luxe.

Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar*

De overgangs- en eindproeven voldoen aan de decretale voorwaarden. De jursamesntelling is decretaal, formeel dus, correct maar geldt niet altijd als representatief voor het vak. Het is wenselijk dat steeds echte vakdeskundigen (pianisten-pedagogen) deel uitmaken van de jury voor de grootste instrumentopleiding van de academie.

Er werd recent afgestapt van het traditionele puntensysteem om over te schakelen naar een andere vorm van beoordelen, minder gericht op benchmarking. Meerdere leerkrachten hanteren - ter objectivering en ter onderbouwing - toch nog het gekende evaluatiesysteem met een puntenschaal op 100.

Rapporteringspraktijk

Elke les, elke opmerking, elk gesprek met de leerlingen is een vorm van permanente evaluatie en rapportering. De evaluatiefiches formaliseren dit door ze uitgebreid te voorzien van ernstig overwogen commentaar, hetgeen een positief effect genereert. Elke evaluatieperiode wordt er verbaal becommentarieerd. Interessant is ongetwijfeld de feedback en de communicatie tussen leerlingen, jury en leraars na elk examen. Dit werkt zonder twijfel kwaliteitsbevorderend.

Leerbegeleiding
*Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem*

Er is een goede leerlinggerichtheid cq. kindvriendelijkheid, in een consequente taal, met het oog op traditioneel onderricht in kennis en (pianistieke) vaardigheid, maar ook met aandacht voor de basisprincipes van degelijk pianospel en - daar waar het kan - een meer brede kunstzinnige context.

Deskundigheidsbevordering
*Verspreiding van expertise
Nascholingen*

De voorbije jaren werden meerdere initiatieven genomen in functie van de professionalisering van het lerarenteam. In 2013 was er o.a. participatie aan de Vlamo pianodag. Deelname aan nationale muziekwedstrijden wordt gestimuleerd. De positieve ervaringen worden gecommuniceerd en daardoor ook intern verspreid en dus gemultiplieerd.

3.1.1.5 Muziek: instrument viool

Voldoet

De vioolklas kent een bijzondere, vernieuwde dynamiek. Door de inbreng van elementaire aandachtspunten uit de Suzuki-methode en het zoeken naar evenwicht met de traditionele vioolopleiding, ontstaat een boeiende artistiek-pedagogische mengvorm die aan alle leerlingentypes kansen biedt voor een begeester(en)de opleiding. De intensieve lessen zijn steeds leerlinggericht en werken stimulerend en motiverend vanuit een passionele aanpak. Het leer-, speel- en musiceerplezier zijn dan ook steeds aanwezig. De leerplandoelen worden bereikt.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De vioolklas versterkt zich dankzij een hernieuwde dynamiek. Er is een goede leerlingeninstroom en een constante doorstroom tot in de hogere graad. Er worden mooie artistieke resultaten geboekt. Met 46 leerlingen gaat het om 9,2% van het leerlingenaantal in de studierichting Muziek. Het Vlaams gemiddelde bedraagt 7,18%. Net iets meer dan de 50% van de leerlingen zit in de optie instrument (cfr. puntenlijsten 2012-2013).

De outcome, het gespeelde repertoire bij openbare proeven, is relevant voor de respectievelijke graad, is voldoende breed en evenwichtig, voldoet aan de leerplandoelstellingen en is samengesteld met aandacht voor Vlaamse/Belgische componisten.

De inbreng van de methodiek volgens de filosofie van Suzuki en de zoektocht naar een gezond evenwicht en een goede balans met de leerplandoelstellingen van de traditionele vioolopleiding zorgen voor een grote tevredenheid bij de leerlingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Er wordt gezocht naar een goed evenwicht tussen de traditionele vioolopleiding en de Suzuki-opleiding. Dit is niet steeds evident. De doelstellingen zijn dezelfde, nl. op een aangename manier goed viool leren spelen, maar het traject kan totaal verschillend zijn. De doelstellingen uit het leerplan komen sowieso aan bod, zij het in een andere volgorde en met een andere frequentie. Beide methoden zorgen voor een evenwichtig maar gevarieerd werken aan de leerplandoelen. Het aanmoedigen van musiceerplezier en het ontwikkelen van een zeer bewuste, fundamentele basiskennis en -vaardigheid zijn zonder twijfel zowel elementaire als bijkomende doelstellingen: elementair bij de beginners en bijkomend bij de reeds gevorderden.

De vioollessen zijn ateliers waar actief en constructief geleerd wordt aan de ontwikkeling van een natuurlijke benadering van het musiceren.

De leerlingen die bewust kiezen voor een opleiding zoals geïnspireerd door Suzuki, hebben d'office een uur samenspel (orkest), ongeacht hun leeftijd en hun niveau. Er is daardoor een bijzonder sterke samenhang tussen het individuele onderricht en de omringingsvakken.

Het actief en constructief leren vraagt, binnen het model van Suzuki, om een evenwichtig en vooruitstrevend kader. Structureel voorziene groepslessen, aanvullend bij het reguliere pakket, maar ook het vormen van een sterk team van vioolleraars, met een gezamenlijke doelgerichtheid en met parallelle ambities, zijn onontbeerlijk.

Onderwijsorganisatie

Groeperingsvorm

Onderwijstijd

Door het bijzondere karakter van de vioolopleiding, een mengeling van traditionele verworvenheden en van Suzuki-ervaringen, zijn er enkele ongelukkige anomalieën in de onderwijsorganisatie. De beperkte instapleeftijd (pas vanaf 9 jaar of op het niveau zijn van het derde leerjaar BaO, respectievelijk lagere graad 2 in het DKO) en het groepsgericht-individueel gedachtegoed omtrent één uur instrumentopleiding per week, met weliswaar 2, 3 à 4 leerlingen samen, voldoen niet aan de noden van de vooropgestelde opleiding en de daarbij horende filosofie (cfr. onderwijsaanbod). Voor de jongere leerlingen (- 9-jarigen)

worden oplossingen gezocht via extra lestijd, gegenereerd door middel van een lesuur pedagogische coördinatie. Om de ondersteunende, noodzakelijke wekelijkse groepsles (reeds vanaf de lagere graad) permanent te organiseren worden alternatieve mogelijkheden gezocht.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De vioolklas is mooi, passend ingericht en krijgt daardoor een vertrouwen gevende, huiselijke sfeer. De elementaire uitrusting (en meer!) is beschikbaar.

Infrastructuur

De academie beschikt over een aangename strijkersklas, akoestisch ok, met fris, nieuw meubilair (ergonomisch) en gezellig ingericht. Deze klas is ook geschikt voor vioolinitiatie.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Voor het beoordelen en bespreken van de klasexamens wordt samengewerkt met een collega-leraar uit de eigen academie. Dit werkt verhelderend en verfrissend. De punten zijn geloofwaardig en staan in verhouding tot zowel het niveau (van het repertoire) als het potentieel van de leerlingen. Er wordt rekening gehouden het bereiken van de leerdoelen en de daarbij horende, te verwerven vaardigheden en kennis. De jurysamenstelling voor de openbare proeven (M3, H3) is correct, relevant en kwaliteitsbevorderend. Net zoals bij de andere kunstvakken heeft het beleid van de academie de bedoeling dat ook bij het kunstvak viool gebruik gemaakt zal worden van de nieuwe evaluatiemiddelen: een appreciatie (uitstekend, goed, voldoende, ...) in plaats van punten. De communicatie hierover (leraar-leerling/ouders) en de extra toelichting na de afgelegde proeven(jury/leraar – leerlingen/ouders), blijven uiteraard van primordiaal belang.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Er is in de vioolcursus aandacht voor alle leerlingentypes. Via de basisprincipes van de Suzuki-methode worden alle leerlingen benaderd en wegwijs gemaakt in het ervaringsgericht leren voelen van en omgaan met lichaam, geest en instrument. Jouer 'par coeur' is hier geen dode materie of is niet zomaar de anderstalige term voor 'van buiten' spelen. Het creëren van een intense relatie tussen leerling en instrument en tussen leerling en leraar is een conditio sine qua non. Minder getalenteerde leerlingen komen daardoor ook tot de bewustwording van het musiceren en (her-)vinden vaak de musicieervreugde.

Deskundigheidsbevordering
Verspreiding van expertise
Nascholingen

Uit individuele belangstelling, onder de indruk ook van de bereikte resultaten bij collega's in andere academies, wordt een intensieve nascholing gevolgd in functie van de Suzuki-methode. Deze ervaring wordt op academieniveau heroverwogen, afgestemd op het traditionele studieaanbod en gemultiplieerd om te kunnen groeien naar een evenwichtige mengvorm in kennis- en vaardigheidsontwikkeling bij alle leerlingen.

3.1.1.6 Woordkunst: algemene verbale vorming

Voldoet

De cursus algemene vorming is een voorbeeld van goede praktijk. Leerplannen, visie, jaarplannen en lesmateriaal sluiten naadloos bij mekaar aan en verzekeren de realisatie van de leerplandoelstellingen. De verticale en horizontale samenhang versterkt het geheel en legt de basis voor een goede spreektechniek die door de rest van de opleiding meegenomen wordt en vruchten afwerpt.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De lagere graad Woord is opgeklommen uit het diepe dal van 2006-2007 met 88 leerlingen in de LG naar meer dan 100 leerlingen vorig jaar. Deze positieve trend zet zich nog steeds verder. Vorig jaar startten er 29 leerlingen in het eerste jaar van de lagere graad.

Uit de doorstromingscijfers binnen de lagere graad blijkt dat de instroom op leeftijd ook hier ingang heeft gevonden. Zoals in de rest van Vlaanderen vinden een aantal leerlingen steeds later de weg naar de algemene vorming en stellen ze de aanvang van de studies in de lagere graad van de woordafdeling steeds langer uit, ook al is dat in deze academie een minderheid. Om leerlingen te rekruteren worden o.a. "vriendjesdagen" georganiseerd. Dit was een behoorlijk succes. Een ander fenomeen dat opvalt bij de leerlingenevolutie is de uitstroom na de LG 4. Voor een heel pak leerlingen is de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs een mijlpaal. Met het beëindigen van de lagere school, sluiten zijn hun woordopleiding af. Vooral het verwerven van de basisvaardigheden van een correcte spreektechniek zijn blijikbaar voor velen van primordiaal belang.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

In de lessen algemene verbale vorming worden de leerplandoelen gerealiseerd. In alle klassen is het spel- en spreekplezier in zeer ruime mate aanwezig. Het aanwezige enthousiasme bij alle deelnemers zwengelt de dynamiek aan en smoort elke vorm van spreekangst. Op een speelse en ongedwongen wijze wordt er, elke keer opnieuw, geschaafd aan uitspraak en articulatie. Verder wordt er aandacht besteed aan houding en ruimtewustzijn. Ieder kind wordt volgens zijn of haar persoonlijke noden en behoeften begeleid.

Binnen de academie werd een cursus opgesteld per leerjaar. Daarin komen, afhankelijk van de leerjaren de verschillende te verwerven spraakklanken en de daarbij aansluitende "taaleigenheden" waaronder assimilatie, aan bod. Deze goed doordachte leidraden kunnen tevens dienst doen als jaarplannen. Het is voor alle participanten duidelijk welke leerstof aangebracht en/of verworven is. De werkboekjes worden door de stad gedrukt en gratis ter beschikking van de leerlingen gesteld. Bovendien zit de agenda van de leerlingen in de boekjes verwerkt. De werkboekjes bevatten niet enkel de leerstof en oefeningen maar laten de leerlingen ook kennis maken met goede kinderliteratuur en –poëzie, aangepast aan hun leefwereld. De leerplannen, de visie op algemene verbale vorming binnen de academie, de uitgeschreven jaarplannen en het uitgewerkte lesmateriaal sluiten naadloos op mekaar aan. Dit is zonder twijfel een voorbeeld van goede praktijk.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

In de hoofdvestigingsplaats is een ruime gespecialiseerde bibliotheek aanwezig. Verder ondersteunt de stad Diksmuide de cursus door de drukkosten van de werkboekjes op zich te nemen. Dit maakt de cursus extra aantrekkelijk en low budget.

Infrastructuur In Diksmuide kan de academie beschikken over aangepast lokalen die voldoende ruim zijn en die toelaten alle leerplandoelstellingen te realiseren.
In het filiaal van Jonkershove krijgt de academie het Dorpshuis ter beschikking, een prachtige locatie in het centrum van gehucht dat deel uitmaakt van de gemeente Houthulst. De open, moderne architectuur leent zich echter niet tot het geven van lessen in de zin dat geluidsoverlast de concentratie van leerlingen en leerkrachten en het lesverloop en bijgevolg de leerplanrealisaties, hypothekeert. Binnenin het gebouw zijn weinig muren zodat alles te horen is: het praten van toevallige voorbijgangers, het gezoem van de koeltogen, muziekonderricht (waaronder slagwerk) in slecht geïsoleerde lokalen, ... Zelfs de grote zaal kan enkel met een gordijn afgesloten worden. Het spreekt voor zich dat geen enkel geluid op die manier geweerd wordt. Jammer, want les krijgen in een cultuurtempel biedt altijd een meerwaarde.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

In de examenbrochure zijn de programma's voor de lagere graad 4, met uitzondering van het jaar 2011-2012, niet opgenomen. Uit gesprekken met leerkrachten kan afgeleid worden dat de programma's beantwoorden aan de evaluatievereisten in het leerplan.
Uit nazicht van de puntenlijsten blijkt dat de juriesamenstellingen voldoen aan de vereisten uit de regelgeving. In de LG 4 maakt zelfs een deskundig extern jurylid deel uit van de examencommissie. De quoteringen liggen voornamelijk gespreid over de graden onderscheiding en grote onderscheiding.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Binnen de klaspraktijk is er veel aandacht en zorg voor iedere leerling afzonderlijk. Er wordt ingespeeld op de aanwezige noden en de behoeften. Tijdens de lesbezoeken wordt duidelijk dat de leerkrachten hun leerlingen goed kennen en weten waar de problemen, zwakheden en/of sterktes zitten. Een overkoepeld leerlingvolgsysteem, geldig voor de hele academie, is momenteel nog niet voor handen. Hieraan wordt gewerkt.

3.1.1.7 Woordkunst: voordracht

Voldoet

Naast het grote spreek- en spelplezier worden ook in deze lessen die technische aspecten niet vergeten. De aandacht die in de meeste lessen besteed wordt aan goede teksten, geeft de leerlingen een ruime kijk op literatuur en vormt hun smaak op dat vlak.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

In 2007-2008 kende de middelbare graad, en bijgevolg ook de voordrachtskursus, een dieptepunt. Sindsdien gaat het leerlingenaantal is stijgende lijn. Diezelfde conjunctuur deed zich drie jaar later ook voor in de hogere graad. Daar kende afdeling in 2010-2011 een dieptepunt om daarna elk jaar aan te groeien. De verhoudingen tussen de verschillende graden in de SR Woord liggen in de academie wel beduidend lager dan de Vlaamse gemiddelden. Waar gemiddeld in Vlaanderen de middelbare graad 60% is van de lagere graad ligt dit percentage in de academie op 43%. Ook in de hogere graad zijn soortgelijke verhoudingen merkbaar. Gemiddeld in Vlaanderen bedraagt de hogere graad 62% van de middelbare graad. In Diksmuide is dat opnieuw 43%. Een mogelijke verklaring hiervoor zijn de verschillende leraarswissels die zich een aantal jaren geleden voordeden. Gelukkig is er enige stabiliteit gekomen in het leerkrachtenteam. Dit kan een positieve invloed hebben op de doorstroomcijfers binnen de studierichting, een trend die zich in de lagere graad al manifesteert.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de voordrachtklassen worden de doelstellingen gerealiseerd. Naast spel- en vertelplezier worden de technische aspecten zoals articulatie en uitspraak nauwlettend in het oog gehouden. Er wordt aandacht besteed aan houding en ruimtegebruik. Tekstanalyse en tekstinterpretatie komen ruimschoots aanbod en zijn duidelijk merkbaar bij de vertolkingen. Evaluatie en feedback zijn vanzelfsprekend en worden als ondersteunend ervaren. Alle kansen om podiumervaring op te doen worden aangegrepen. Een aantal initiatieven zijn: Toast Literair, De dag van het DKO, de Nacht van de Duisternis, enz. In de jaarplannen worden de verschillende doelstellingen uitgewerkt en vertaald naar de academie. Verder worden de specifieke werkwijzen verklaard en verduidelijkt en de leerfasen per trimester uitgeschreven. Dit geeft een helder beeld van de werkwijzen. Veelvuldig overleg tussen de verschillende leerkrachten zorgt voor een horizontale en verticale samenhang binnen de afdeling. Er is bijzondere aandacht voor literair verantwoord materiaal. In sommige klassen zijn de teksten niet steeds aangepast aan de leeftijd en af en toe wat te hoog gegrepen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	In de hoofdschool kunnen de klassen beschikken over alle mogelijkheden op ICT-vlak die binnen de cursus gebruikt kunnen worden. Er zijn beamers aanwezig en er is een draadloos netwerk beschikbaar. In de klas is een ruime bibliotheek aanwezig waaruit geput kan worden.
Infrastructuur	De infrastructuur in de Diksmuide leent zich volledig voor het vak voordracht. De klassen hebben eigenheid, zijn ruim en licht, en werken inspirerend voor artistiek woordonderwijs. In het filiaal van Jonkershove kampt men jammer genoeg met de zelfde problemen als voor de cursus algemene verbale vorming (cfr. supra). De geluidsoverlast overheerst en werpt een schaduw op de realisatie van de leerplannen. Het is onbegrijpelijk dat een moderne en hedendaagse infrastructuur als het Dorpshuis met dergelijke problemen kampt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Uit de examenbrochures blijkt dat het merendeel van de programma's beantwoordt aan de evaluatievereisten uit het leerplan. Toch moet er blijvend aandacht geschonken worden binnen de voordrachtklassen dat het repertoire voor voordracht gerespecteerd wordt. Tijdens bepaalde examens was de zone wel erg grijs en de lijn zeer dun. In de leerplannen wordt expliciet gevraagd om diverse soorten proza en poëzie aan te bieden. Andere examenprogramma's zijn voorbeelden op het vlak van tekstdiversiteit. Aan de externe juryleden wordt gevraagd om na het examen feedback te geven. Deze vorm van externe evaluatie wordt door de leerlingen sterk gewaardeerd. De quoteringen liggen verspreid over de graden onderscheiding en grote onderscheiding. Sedert 2011 organiseert de academie coachingsexamens voor de leerlingen van de HG 3. Vanaf 2013 zullen die ook voor de leerlingen MG 3 ingericht worden. Ook in de voordrachtafdeling worden deze examens afgenomen met als doel extra feedback te geven ter ondersteuning voor het eindexamen (cfr. sub 4.2, kwaliteitsonderzoek, evaluatie). Op sommige examens kan meer aandacht geschonken worden aan de representativiteit van de juryleden.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De persoonlijke begeleiding binnen de klaspraktijk en de opvolging van het repertoire van de leerlingen is een eerste aanzet naar een leerlingvolgsysteem. Vanuit de persoonlijke begeleiding worden leerlingen ook aangemoedigd om hun talenten te ontwikkelen en te gebruiken. Een overkoepeld systeem voor de gehele academie staat aan het begin van een ontwikkelingstraject.

3.1.1.8 Woordkunst: toneel

Voldoet

In de klassen toneel worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. Er is een ruime dosis spelplezier aanwezig en de verschillende speldomeinen worden aangeboord.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De evolutie van de leerlingenaantallen vertoont een stabiel beeld de laatste jaren met een aanvaardbare uitstroom. Dit schooljaar is er een behoorlijke aangroei die de toneelcursus stevig op de woordkaart zet. In het verleden zijn er een aantal leerkrachtenwissels geweest waardoor voor het vak toneel ankerpunten en –personen binnen de academie ontbraken. De stabiliteit er die binnen het korps is gekomen werpt nu reeds vruchten af. De meeste leerlingen in de HG volgen, op enkele uitzonderingen na, bijna allemaal de beide aanwezige woordopties. In de stad Diksmuide bestaat een privé-initiatief dat vaak goede acteurs kan gebruiken. Een aantal uitstromers komen daar terecht. Er is (nog) geen doorstroom naar het hoger kunstonderwijs.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

In de lessen toneel worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. Er is een ruime dosis spelplezier aanwezig. Het creëren van een rol neemt een belangrijke plaats in. Via o.a. verschillende improvisatieoefeningen worden speldomeinen als spelbron en samenspel geëxploreerd. Te directe aansturing bij de verschillende improvisatie- en spelmomenten legt de ontwikkeling van het proces bij de leerlingen soms aan banden. De aandacht voor techniek is minimaal en verdient op sommige momenten meer nadruk. Veel aandacht wordt besteed aan non-verbale communicatie en de parameters van de beweging. Er wordt belang gehecht aan permanente evaluatie en feedback. Via opbouwende kritiek krijgen leerlingen handvaten om hun spel bij te schaven en uit te bouwen. Op deze wijze proberen ze om geloofwaardige personages neer te zetten die op een natuurlijke wijze handelen op scène. De jaarplannen hebben een duidelijke link met de leerplannen en streven dezelfde doelstellingen na. Zowel binnen de lessen als de jaarplannen is een duidelijke opbouw merkbaar.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

De academie van Diksmuide beschikt over voldoende uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren. Er kan gebruik gemaakt worden van didactisch materiaal dat de kwaliteit van de lessen ondersteunt. In de ruimte. Naast een belichtings- en geluidsinstallatie beschikt de spelruimte over coulissen achteraan de scène en zijn er blokken aanwezig die als decoralelement kunnen gebruikt worden.

Infrastructuur

De ruimte die voor toneel gebruikt wordt, is gehuisvest in de nok van het dak van de academie. De infrastructuur is volledig afgestemd op de SR Woord en kan daardoor de artistieke eigenheid bieden die een dergelijke studierichting nodig heeft.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Valide

Betrouwbaar

Er wordt belang gehecht aan permanente evaluatie en feedback. Via opbouwende kritiek krijgen leerlingen handvaten om hun spel bij te schaven en uit te bouwen. Op deze wijze proberen ze om geloofwaardige personages neer te zetten die op een natuurlijke wijze handelen op scène. Uit nazicht van de examenbrochures blijkt dat de examenprogramma's voor toneel over het algemeen beantwoorden aan de evaluatievereisten in het leerplan. In het jaarplan van de HG 3 staat vermeld dat leerlingen als een eindexamen een totale voorstelling op scène zouden zetten. Dit initiatief verdient alle ondersteuning. Een dergelijk eindexamen, toegankelijk voor het publiek, zal de toneelafdeling op de kaart zetten en de leerlingen stimuleren om hoogstaand, volwaardig en kwaliteitsvol product af te leveren.

De samenstelling van de examenjury's is conform de regelgeving. Externe juryleden beschikken (nog) niet over criteria die hun evaluatie kan ondersteunen en hun feedback kan voeden. De quoteringen liggen verspreid over verschillende graden, zowel bij eind- als bij overgangsproeven. Zoals bij het vak voordracht worden er coachingexamens georganiseerd halverwege het jaar. Het doel van deze proeven is de leerlingen feedback te geven waar ze voor hun eindexamen gebruik kunnen van maken.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Binnen de klaspraktijk is er voldoende persoonlijke begeleiding voor elke leerling afzonderlijk. Uit gesprekken en klasbezoeken blijkt dat leerkrachten hun leerlingen zeer goed kennen waardoor ze kunnen inspelen op hun leerbehoeften.

3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het onderzoek van de erkenningsvoorwaarde BVH geeft samengevat het volgende beeld.

De academie krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De samenwerking en het overleg tussen de stedelijke preventiedienst, de lokale preventieadviseur en de directie, evenals het gemotiveerd perfectionisme waarmee het BVH-dossier wordt opgevolgd, vormen samen een voorbeeld van good practice.

Er zijn onvoldoende toiletten, zeker ook door het dubbel gebruik met de Bib, en er zijn geen gescheiden toiletten voor personeel/bezoekers/leerlingen. Toegang en toiletten voor anders validen zijn nog niet voorzien.

In Houthulst – Jonkershove werd geluidshinder vastgesteld bij tegelijk gebruik van de leslokalen en de polyvalente zaal. Dit is een hypotheek op de realisatie van de leerplandoelstellingen (cfr. supra, onder 3.1.1). De bijzonder zware buitendeur, evenals de doorslaande klasdeuren (slagwerk/koperblazers) vormen een mogelijk risico voor ongevallen met handen en vingers.

Omwille van de systematiek waarmee de academie tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de academie om de vastgestelde tekorten weg te werken, o.a. bij de volgende bouwfase, fase 3, die onderdeel is van het masterplan. De huidige, gunstige infrastructurele situatie leidt alvast tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op de verschillende locaties waarvan de academie gebruik maakt.

4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** In 2012 is de opmaak van het nascholingsplan opgestart. Als basis hiervoor dienden de functioneringsgesprekken. Intussen werden verschillende initiatieven genomen: van vakspecifieke nascholing over interdisciplinaire initiatieven tot onderwijskundige lezingen. Verschillende nascholingsverstrekkers worden hiervoor ingezet. Veel leerkrachten staan zelf nog vaak op de Bühne, hetgeen een permanente aandacht voor professionalisering vraagt. Ook dit is een vorm van artistieke nascholing waar de leerlingen alle profijt aan hebben en die een meerwaarde biedt.
- Ondersteuning** Naast de nascholingsgelden die de overheid voorziet, is de stad Diksmuide bereid om financieel bij te springen waar nodig. Vanuit de academie worden nascholingen eveneens gefaciliteerd, daar waar de behoefte bestaat, bijvoorbeeld door het toestaan van lesverplaatsingen.
- Doeltreffendheid** Om een duidelijk beeld van de doeltreffendheid te krijgen staat de nascholing nog teveel aan het begin van een ontwikkelingsproces. Het enthousiasme en de deelname aan de verschillende initiatieven laat wel zien dat de genomen initiatieven op veel bijval binnen de academie kunnen rekenen. Zo zullen de resultaten van de pedagogische studiedag waarbij podiumgedrag en podiumprésence de onderwerpen van de nascholing waren, hun neerslag moeten vinden bij de eerstkomende optredens en concerten.
- Ontwikkeling** Het nascholingsbeleid staat aan het begin van een ontwikkelingsproces. Er zijn reeds belangrijke stappen genomen, maar verder ontwikkeling en een goede opvolging van de gevolgde nascholingen zijn belangrijke pijlers in dit ontwikkelingsproces. Zo kunnen nog evaluatiedocumenten ontwikkeld worden om de gevolgde nascholing in kaart te brengen op vlak van doeltreffendheid. Ook de aanwezige expertise binnen de school kan, eventueel via competentiekaarten, opgelijst en daarna ingezet worden. De eerste stappen in die richting zijn reeds genomen tijdens de laatste interne studiedag.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Sedert enige tijd wordt de evaluatie in zijn geheel door de academie onder de loep genomen en zijn, mits grondige aftoetsing binnen het lerarenkorps een aantal wijzigingen doorgevoerd. Het geheel werd neergeschreven in een examenreglement. Het meest zichtbare is de omschakeling van een puntensysteem naar een lettersysteem en een beoordeling negatieve boodschappen op een positieve wijze (groene balpenprincipe) verwoord worden. Verder worden voor de eindjaren in de middelbare en de hogere graad coachingsexamens afgenomen halverwege het jaar waarbij de feedback door de, al dan niet externe jury, (niet voor de SR Woord, wel voor de SR Muziek), door alle participanten sterk gewaardeerd wordt. Het eerste doel van deze examens is een extra ondersteuning te bieden die de leerlingen meer houvast moeten geven

voor het eindexamen. Het examen in de MG 3 heeft tevens als doel de doorstroom naar de HG te bevorderen. De puntenverdelingen, de duurtijd en de inhoud van de examens binnen de graden en voor de verschillende vakken zijn vastgelegd en goedgekeurd binnen het gehele korps.

De punten/letters en de daarbij horende onderscheidingen zijn 'verdiend'. Er worden geen geschenken uitgedeeld. Op het totaal van ongeveer 120 publieke proeven in de sr Muziek worden gemiddeld 5 grootste onderscheidingen toegekend, 62 grote onderscheidingen, 43 onderscheidingen en 10 voldoeningen. Dit is een duidelijk signaal en werkt zeer gericht in functie van na te streven doelen met het oog op niveau en kwaliteit.

Ondersteuning Vanuit de academie wordt de evaluatie voorbereid en ondersteund door een "denktank", O Panta Rhei" gedoopt tijdens de doorlichtingsweek. Via een afvaardiging vanuit alle studierichtingen en de meeste vakwerkgroepen wordt het nieuwe systeem besproken, geëvalueerd en bijgestuurd. Deze leden bespreken de wijzigingen in de vakwerkgroepen en koppelen later in de denktankgroep terug. Op deze wijze wordt een draagvlak gecreëerd en worden nieuwe ontwikkelingen geïmplementeerd.

Doeltreffendheid De effectiviteit van de evaluatie werd in vraag gesteld, vandaar het initiatief met de letterquoteringen en de coachingsexamens. De beperkte ervaringen geven tot nog toe een positief beeld, maar verder evaluatie en opvolging zal nodig zijn om een duidelijk beeld te krijgen over de doeltreffendheid van de evaluatiewijze.

Ontwikkeling De nieuwe ontwikkelingen (gestart in 2012) worden geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. Zo wordt dit jaar de externe jury in de SR Woord vervangen door een interne jury. Vanuit het Woordkorps leek dit een optie die meer opportuun was en die beter beantwoordde aan de algemene doelstellingen van de nieuwe evaluatiemethode, met name de ondersteunende feedback voor de leerlingen. In het kader van het bevorderen van de doorstroom naar de volgende graad, zijn er plannen om ook deze halfjaarlijkse examens in de LG 4 in te voeren. Momenteel zijn de evaluatiefiches in ontwikkeling. Er wordt gezocht naar differentiëring (studierichting/groeps- of individueel vak/type instrument) met aangepaste omschrijvingen en beoordelingen voor competentiegerichte aandachtspunten zoals expressie, inhoud, instrumentale, vocale of verbale vaardigheid (techniek), houding, communicatie, concentratie, creativiteit, muzikaliteit,

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De academie wordt geleid door de directeur. Hij werkt nauw samen met de administratieve medewerker en vormt samen met 'O Panta Rhei' (een breed overlegorgaan binnen de academie) een inspirerende en stimulerende denktank voor het artistiek-pedagogische beleid en de directe ondersteuning daartoe. Wat betreft de grote beleidslijnen en het overleg met de inrichtende macht kan men spreken van een grote openheid, een goede communicatie en een beleid in één rechte lijn. De directie heeft veel in beweging gezet, nodigt uit tot na- en herdenken en onderhoudt goede contacten en regelmatig overleg met de inrichtende macht. De academie is in die mate geëvolueerd dat er nu ruimte ontstaat voor het luisteren naar de leraars en een persoonlijke benadering en kennis van de leerlingen. Het geven van ruimte, voor eigenheid en creativiteit, is daarbij een belangrijke hefboom geworden voor het genereren van niveau en kwaliteit. De gelijkwaardige behandeling van de beide studierichtingen geldt als een voorbeeld van good practice.
- Visieontwikkeling** Samen met de administratieve medewerker, de coördinatoren en de denktank wordt geijverd voor een sterk toekomstplan. Concrete, realistische en praktisch haalbare verbeteringen, visies, plannen en projecten worden consequent afgetoetst, behandeld en waar het kan 'op de sporen' gezet. Dit leidt tot een zeer consistent 'verhaal' van de academie, met aandacht, plaats en ruimte voor iedereen, voor creativiteit, voor experiment en voor dynamiek. De inrichtende macht en de academie willen samen een centrale rol spelen met een krachtige regionale uitstraling. De daartoe ontwikkelde artistiek pedagogische visie en het artistiek pedagogisch project getuigen van die gezonde ambitie en zijn voelbaar doorheen al de geledingen van de academie, tot in de uiteindelijke artistieke realisaties en individuele prestaties. Ook de visie omtrent het interdisciplinair werken dringt inmiddels sterk door tot in de klaspraktijk.
- Besluitvorming** Goed overleg en een constructieve communicatie, met een gezamenlijke doelgerichtheid tussen de inrichtende macht en de directie voor wat betreft de globale visie en de positionering van de academie, dragen bij tot een duidelijke, effectieve besluitvorming. De directie en de denktank (cfr. supra) zijn samen de decisionmaker op zuiver academieniveau, zn dit zowel voor artistieke, pedagogische, organisatorische als inhoudelijke aangelegenheden. De besluitvorming kent door een top down en bottom up-benadering via de denktank en de vakgroepwerking een breed draagvlak. Dit zorgt ontegensprekelijk voor zowel een open als een efficiënte en effectieve beleidsvoering.

Kwaliteitszorg Er is een uitgeschreven visie over kwaliteitszorg. De denktank levert goed werk in verband met de permanente aandacht voor die kwaliteitszorg.

Het doordacht personeelsbeleid in functie van mogelijkheden en noden van de academie, gekoppeld aan een toekomstperspectief met een lange termijnvisie draagt uiteraard ook bij tot de permanente controle van de kwaliteit van het geboden onderwijs. Er is aandacht voor persoonlijkheidsontwikkeling van leerlingen en leraars, voor artistieke, welbevinden en tevredenheid.

De bevraging van de leraars in verband met tevredenheid en welbevinden is een belangrijk element geweest voor de continuïteit in de aandacht voor kwaliteitszorg. Nu is het vooral zaak om de verdere implementatie en de verspreiding van die visie over kwaliteitszorg te garanderen. De ontwikkeling van een overzichtelijk, nuttig en relevant leerlingvolgsysteem, gekoppeld aan het evaluatiesysteem is bijvoorbeeld al aan de orde. Een bevraging omtrent de tevredenheid en het welbevinden bij de leerlingen zit er aan te komen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor de vakken algemene muzikale vorming, gitaar, koperblazers, piano en viool.
- De leerplanrealisatie voor de vakken algemene verbale voordracht, voordracht en toneel.
- Het opsporen en beheersen van de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne middels een consequent en consistent beleid, een punctuele opvolging en heldere procedures.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het stimuleren van deskundigheidsbevordering via o.a. nascholing en buitenlandse missies, van specifiek vakgerichte tot brede pedagogisch-didactische vaardigheden. Dit geldt ook voor de secretaris en de administratieve medewerkers.
- Het aanmoedigen van multiplicatie van interne en externe expertise, gerealiseerd via o.a. de vakgroepwerking.
- Het aanbieden van vele mogelijkheden van nascholing ter verbetering van de onderwijskwaliteit, mede dankzij de bijkomende middelen van het stadsbestuur.
- De aandacht voor interdisciplinariteit. Het interdisciplinair denken werkt kruisbestuivend.
- De duidelijke visie over evaluatie, ook al staat deze aan het begin van een ontwikkelingsproces.
- De coachingexamens (eerste proef) en de herdachte evaluatieprocedure met ingebouwde feedback door de (externe) juryleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gelijkwaardige behandeling van de beide studierichtingen.
- Het geven van ruimte, voor eigenheid en creativiteit.
- De persoonlijke benadering en kennis van de leerlingen door de directie.
- Goed contact en regelmatig overleg met de inrichtende macht.
- Luisterbereidheid tegenover de vragen, zorgen en noden van de leraars.
- Het gangmaken van een vernieuwingsgedachte. De directie heeft veel in beweging gezet, nodigt uit tot na- en herdenken.
- Het ijveren, samen met de administratieve medewerker, de coördinatoren en de denktank, voor een sterk toekomstplan.
- De concrete, realistische en praktisch haalbare visies, plannen en projecten.
- Het zeer consistente 'verhaal' van de academie, met aandacht, plaats en ruimte voor iedereen, voor creativiteit, voor experiment, voor dynamiek.
- Het gezamenlijk beleid inzake het spelen van een centrale rol voor de regio
- De artistiek-pedagogische visie en het artistiek-pedagogisch project, die voelbaar zijn doorheen al de geledingen van de academie, tot in de uiteindelijke artistieke realisaties en individuele prestaties binnen de klaspraktijk.
- De visie omtrent het interdisciplinair werken die doordringt tot in de klaspraktijk.
- Een goed overleg en een constructieve communicatie met parallelle doelstellingen en gezamenlijke doelgerichtheid tussen inrichtende macht en directie voor wat betreft de globale visie en de positionering van de academie.
- Het overleg tussen directie en denktank (advies- en medebeslissingsorgaan), die samen beslissingen nemen op zuiver academieniveau (artistiek-pedagogisch, inhoudelijk).
- De besluitvorming geïnspireerd vanuit een goede vakgroepwerking.
- De uitgeschreven visie over kwaliteitszorg.
- De aandacht voor persoonlijkheidsontwikkeling van leerlingen en leraars, voor artisticeit, welbevinden en tevredenheid.
- De bevraging van de leraars ivm tevredenheid en welbevinden.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het verder genuanceerd ontwikkelen van gedifferentieerde evaluatiefiches.
- Het ontwikkelen van evaluatiecriteria (voor interne en externe juryleden) en verankering aan de leerplandoelstellingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere implementatie en verspreiding van de visie omtrent kwaliteitszorg.
- De verdere ontwikkeling van een overzichtelijk, nuttig en relevant leerlingvolgsysteem, gekoppeld aan het evaluatiesysteem.
- Een bevraging omtrent tevredenheid en welbevinden bij de leerlingen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor muziek, woordkunst.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Luc PONET de inspecteur-verslaggever	Bart VERMEIRSCH de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie	